

Maneež annab tallikompleksile kindlasti lisaväärtust juurde.

Samuti on väga tähtis hoida häid suhteid ning teha heanaaberlikku koostööd heinte ja allapanu tarnijaga ning sepa ja veterinaariga. Kümne hobuse heina varumine ja nõuetekohane ladustamine on üsna keeruline, sest vaevalt on talises talupidamises nii suurt küüni. Siis oleks hea, kui heinte müüjal oleks ka võimalus heina varju all hoida ja jao kaupa kohale tuua.

Sama kehtib allapanu kohta. Kui sellised partnerid on lähiümbruses olemas, peaks kindlasti arutama, kas ollakse võimelised ise transporti korraldama, sest teiste tehnikale lootes võib hätta jääda.

Millistel tingimustel võiks talli majandamisest saada hobi asemel sissetulekut toov töö?

Sissetulekut toova talli maht võiks alata 20 hoolealusest ning arvestada tuleks umbes nii, et üks inimene jõuab päeva jooksul hooldada ca 10 hobust. Juhul kui see toimetamine ei hõlma ratsastamist või mõnd muud lisategevust peale hobuste sisse-välja viimise, söötmise ning bokside hooldamise, võib inimese kohta arvestada ka kuni

15 hobust päevas. Kuid kindlasti peab silmas pidama, et ohutuse mõttes ei ole tark tallis üksinda toimetada ning et sõltuvalt hooajast tuleb aega planeerida ka lumelükkamisele, niitmisele ning ehitus-korrasustöödele.

Tundub, et tänapäeval on isemajandavates üüribokse pakkuvates tallides väga levinud iga liigutuse hinnastamine – eraldi tasu eest nii tekkidega katmine kui koplise viimine ja kõik muu sinna juurde kuuluv. Mina arvan, et eespool toodud arvestuste järgi toimetades saab selle ka ilma lisatasu nõudmata ära teha ning hobuseomanike silmis on see kindlasti üks suur pluss.

Lihtsalt boksikoha pakkumise ehk majutuse kõrval võiks igal tallil olla ka mingi tasustatav lisaväärustus – kas siis tegeldakse hobuste alg-ratsastuse, taastusravi, massaaži või koolituste/laagrite korraldamisega.

Kui talli rajada sisemanež, mis võib anda juurde kuni 100 eurot üüri kuus, siis millal see investering end ära tasub?

Selline investering tasub ennast igal juhul ära, sest korralik sise-

maneež kulub lisaks spordiga tegelejatele ära ka taastuvatele või noortele ratsastatavatele hobustele. Samas ei pea ma spordisuunalise talli majandamist vähem otstarbekaks, ka mitte rahalises mõttes, pigem vastupidi.

Milliseid toetusi on võimalik taotleda isemajandava talli alustamiseks?

Kõige sobilikum tundub praegu LEADER-meede, sest selle puhul jääb kohalike kogukondade otustada, kellele ja kui palju toetust jagatakse.

Samuti peaks PRIA uues eelarveperioodis, mis tuleval aastal algab, olema rohkem võimalusi hobumajandusega tegelejatele.

Siin tuleb aga silmas pidada, et investeringutoetuse puhul on kõige olulisem eeltingimus põllumajandustekkelise käibe ettenäitamine vähemalt kahe aasta pikkusest perioodist. Samuti on kohalike töugude puhul võimalik teatud tingimustel taotleda loomapõhist toetust ja karjatamistoetust.